

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoCsp/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6116214230
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Auxt
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6116214230.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Auxta a členiek senátu JUDr. Evy Dzuríkovej a JUDr. Anny Snopčokovej v právnej veci žalobcu: PPR technické služby s. r. o., so sídlom Jeséniova 2338/38, 831 01 Bratislava, IČO: 45 544 875, zastúpený spol. ALMOND LEGAL s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 47 248 653, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Magdaléna Pelíšek Fischerová, proti žalovanej: Q. L., rodená L., nar. XX. júna XXXX, bytom XXX XX T., zastúpená spol. Líška & Partners s. r. o., so sídlom Brezová 10, 040 01 Košice, IČO: 48 052 060, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ján Líška, o zaplatenie 1 060,80 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 15Csp/20/2016-196 zo dňa 3. júla 2019, v znení dopĺňacieho rozsudku č. k. 15Csp/20/2016-220 zo dňa 26. augusta 2019 a opravného uznesenia č. k. 15Csp/20/2016- 223 zo dňa 27. augusta 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 15Csp/20/2016- 196 zo dňa 3. júla 2019, v znení dopĺňacieho rozsudku č. k. 15Csp/20/2016-220 zo dňa 26. augusta 2019 a opravného uznesenia č. k. 15Csp/20/2016-223 zo dňa 27. augusta 2019, p o t v r d z u j e .

II. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej „súd prvej inštancie“, alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 15Csp/20/2016-196 zo dňa 3. júla 2019 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 770 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 3. mája 2016 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (pozri výrok I.), povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 46,50 % do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu o ich výške (pozri výrok II.), dopĺňacím rozsudkom č.k.15Csp/20/2016- 220 zo dňa 26. augusta 2019 žalobu vo zvyšku zamietol (pozri výrok III.) a opravným uznesením č. k. 15Csp/20/2016- 223 zo dňa 27. augusta 2019 opravil výrok I. rozsudku, ktorý správne znie: „I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 777,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 03. 05. 2016 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.“

1.1. K takémuto záveru dospel po právnom posúdení podľa § 52, § 631, § 633 ods. 1, § 634 ods. 1 a § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) a na základe vykonaného dokazovania výsluchom konateľa žalobcu, žalovanej, svedkov ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými stranami sporu.

1.2. V odôvodnení rozsudku konštatoval skutkový a právny základ uplatneného nároku žalobcu, ktorý sa domáhal zaplatenie sumy 1 060,80 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne od 03. mája 2016 ako náhradu za cenu diela na základe zmluvy o dielo uzatvorenej ústnou formou medzi žalovanou a

konateľom žalobcu, predmetom ktorej bolo vykonanie stavebných prác v rodinnom dome žalovanej, a to zamurovanie otvoru nad dverami, vysieťkovanie, omietnutie stropu a stien okolo dverí a zamurovaného otvoru, osadenie novej lišty na špaletu a osadenie zárubne dverí. Stavebné práce boli vykonané prednostne v dňoch 23. a 24. apríla 2016 zamestnancami žalobcu. Po vykonaní prác žalobca vystavil žalovanej dňa 28. apríla 2016 faktúru č. 160007 na sumu 1 060,80 eur so splatnosťou 02. mája 2016 (ďalej len „faktúra“). Žalovaná cenu za vykonané práce neuhradila, preto jej žalobca dňa 03. mája 2016 doručil upomienku.

1.3. Z odôvodnenia rozsudku ďalej okrem iného vyplýva, že žalovaná „...oslovila Romana Repu vychádzajúc z dobrých kamarátskych vzťahov s jej manželom, s požiadavkou nacenenia prác, pričom zo strany konateľa žalobcu jej bolo prisľúbené vypracovanie cenovej ponuky, a vzhľadom na kamarátske vzťahy bola medzi konateľom žalobcu a žalovanou dohodnutá cena za vykonané práce vo výške 200,- Eur. Po príchode zamestnancov žalobcu bezprostredne kontaktovala konateľa žalobcu a žiadala ho o predloženie cenovej ponuky, pričom do toho času žiadala zamestnancov, aby nevykonávali žiadne práce. Doručená faktúra nezodpovedala dohode medzi konateľom žalobcu a žalovanou na cene diela. S prihliadnutím na § 634 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj s prihliadnutím na fakturovanú cenu si nechala vypracovať tri nezávislé cenové ponuky na dielo tak, ako ho realizoval žalobca, z ktorých je zrejmé, že fakturovaná cena diela zo strany žalobcu nie je primeraná. Ďalej uviedla, že dielo nebolo riadne vykonané, pretože krátko po vyfakturovaní ceny diela došlo z dôvodu nesprávne použitého postupu žalobcu k oddeleniu omietky spolu so sieťkou na niekoľkých metroch štvorcových, na základe čoho bola nútená na svoje náklady dielo nechať opraviť...“

„... Žalovaná si dňa 22. 04. 2016 objednala u žalobcu vykonanie stavebných prác v jej rodinnom dome a žalobca vykonal stavebné práce u žalovanej v dňoch 23. 04. 2016 a 24. 04. 2016, a to zamestnancami Vladimírom Bartošom a Róbertom Bartošom. Podľa výpovedí svedkov sa žalovaná k pracovníkom stavebnej firmy správala veľmi milo a bola pohostinná, čo vyvracia jej skutkové tvrdenia, že nesúhlasila s prítomnosťou zamestnancov firmy vo svojom dome za účelom vykonania stavebných prác. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že cena diela nebola medzi stranami dohodnutá. Uvedené mal súd preukázané z výpovede konateľa žalobcu a aj z tvrdení žalovanej, ktorá počas celého konania menila skutkové tvrdenia ohľadne spôsobu uzatvorenia zmluvy, najskôr popierala, že došlo k samotnému uzatvoreniu zmluvy, potom tvrdila, že žiadala aj kalkuláciu rozpočtu a to napriek tomu, že považovala cenu diela za dohodnutú. V prípade, že dôjde k dohode o výške ceny diela, táto môže byť určená rozpočtom (§ 635 OZ). Skutočnosť, že cena diela nebola dohodnutá však nemá vplyv na samotnú zmluvu o dielo, a uvedené nemožno kvalifikovať ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľských vzťahoch, pretože takúto možnosť pripúšťa priamo § 634 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zároveň dospel súd k záveru, že žalovaná nepreukázala, že si uplatnila nároky z väd diela riadne a včas. Skutkové tvrdenia žalovanej o vadách diela neboli potvrdené výsluchom svedka G. N., z ktorého výpovede vyplynulo, že vymaľoval izbu a položil podlahu pre žalovanú v izbe v podkroví rodinného domu a iné práce pre žalovanú nerobil. Tieto práce sú charakterom iné, ako tie ktoré pre žalovanú vykonal žalobca, to znamená, že určite nešlo o opravu diela vykonaného žalobcom.

Vzhľadom na to, že súd mal vykonaným dokazovaním preukázané, že k dojednaniu ceny diela medzi stranami nedošlo, aplikoval v danej veci § 634 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak nie je výška ceny dojednaná zmluvou alebo ustanovená osobitnými predpismi, treba poskytnúť primeranú cenu. Súd pri posudzovaní ceny diela vychádzal z toho, že za primeranú sa považuje cena za porovnateľné dielo v danom mieste a čase. Porovnaním predložených cenových ponúk ako aj cenníku prác predložených žalobcom považoval súd ceny za jednotlivé položky uvedené vo faktúre za primerané, okrem položky omietka strop s jednotkovou cenou 9 Eur/m² a omietka stena s jednotkovou cenou 7 Eur/m², pri ktorých je cena uvedená vo faktúre vyššia ako ceny vyplývajúce z predložených cenových ponúk ale aj z cenníka stavebných prác. Z predložených ponúk vyplývala cena omietok stropov 5,52 Eur, 4 Eur, 3 Eur, 2,50 Eur, 3 Eur a jednotková cena omietok stien 4,88 Eur, 4 Eur, 3 Eur, 2,80 Eur, 2,50 Eur. V cenníku stavebných prác bola stanovená jednotková cena za omietku tenkovrstvú 5,30 Eur, omietku hrubovrstvú 7,30 Eur. Súd porovnaním týchto uvedených listinných dôkazov určil ako primeranú jednotkovú cenu za omietku strop sumu 4,50 Eur a jednotkovú cenu za omietku steny 4 Eur, čo spolu vzhľadom na rozsah 25 m² strop a 31 m² steny predstavuje sumu 236,50 Eur, k tomu 20 % DPH vo výške 43,30 Eur, spolu 283,80 Eur. Pokiaľ ide o cenu za dopravu vo výške 96 Eur vrátane DPH, súd ju považoval za primeranú, keďže z výpovede svedka Bartoša vyplynulo, že za prácou k žalovanej dochádzali služobným autom z Nemeckej každý deň, pričom najprv sa museli presunúť z Bratislavy. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že celková primeraná cena za dielo predstavuje spolu sumu

777 Eur, preto uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 777 Eur. Vo zvyšku súd žalobu žalobcu zamietol.

Zároveň súd priznal žalobcovi zákonný úrok z omeškania aplikujúc § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov odo dňa nasledujúceho po splatnosti faktúry.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP v zmysle ktorého, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí. Súd žalobe vyhovel v časti istiny 777 Eur spolu s príslušenstvom, čo v pomere k celému uplatnenému nároku predstavuje 73,25 %, teda v tejto časti mal v konaní úspech žalobca. Vo zvyšku súd žalobu zamietol, čo predstavuje k celému uplatnenému nároku 26,75 %. V konaní mal potom čistý úspech žalobca v rozsahu 46,50 % (73,25 % - 26,75 %), na základe čoho má nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 46,50 %.

2. Proti rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej „CSP“), pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj preto, že rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1. Žalovaná v odvolaní okrem iného uviedla, že: „... trvá na svojom vyjadrení v konaní pred súdom prvého stupňa, ako aj na vyjadreniach uvedených v jej podaniach, a to, že sa so žalobcom ústne dohodla na odmene za vykonané práce vo výške maximálne 200,- EUR. Žalovaná dňa 22.04.2016 telefonicky kontaktovala konateľa žalobcu p. Romana Repu s požiadavkou o vypracovanie cenovej ponuky uskutočnenia diela, pričom vychádzala z dobrých, kamarátskych vzťahov konateľa s manželom žalovanej, ktorá ho z uvedeného dôvodu taktiež poznala. Pri uvedenom telefonickom rozhovore žalovaná ozrejmla konateľovi žalobcu svoje požiadavky a rozsah diela, ako aj to, že na realizáciu predmetného diela už oslovila nejaké spoločnosti (stavebné firmy) z Banskej Bystrice, pričom rovnako uviedla, že na dielo môže pri dodaní ňou nakúpeného materiálu použiť finančné prostriedky vo výške maximálne 200,- €. Žalovaná bola následne telefonicky žalobcom ubezpečená, že v tom prípade sa nemusí obávať, nakoľko cena diela bude maximálne vo výške 200,- €, pričom sa rovnako žalobca zaviazal vypracovať cenovú ponuku. Na proti tomu, po uskutočnení stavebných prác, žalobca vystavil žalovanej faktúru na sumu 1.060, 80 EUR, a to dňa 28.04.2016, so splatnosťou dňa 02.05.2016. Faktúra obsahuje viaceré vyúčtované položky, ktoré sú sporné, a to čo do dôvodu ich výšky, ako aj vôbec čo do dôvodu vykonania danej položky (napr. 2x zaučtovaná doprava; je zrejmé, aj z doterajšieho konania bolo dokázané, že materiál dodala žalovaná a že zamestnanci žalobcu necestovali z Bratislavy, ako to žalobca uvádzal, ale z okolia Zvolena, kde mali trvalé bydlisko, čo aj žalovanej oznámili pri vzájomnom rozhovore). Je nepochybné, že konateľ žalobcu úmyselne zneužil dobrý vzťah konateľa žalobcu so žalovanou, resp. medzi ich rodinnými príslušníkmi, keď žalovaná dôverovala konateľovi žalobcovi, že maximálna cena stavebných prác bude do výšky 200 EUR, no konateľom žalobcu vystavená faktúra bola na sumu 1.060, 80 EUR, čo viacnásobne prevyšovalo dohodnutú cenu. Konateľ žalobcu jednoznačne zaviedol žalovanú v cenu diela za vykonané stavebné práce, a to z dôvodu, aby mohol samotné dielo realizovať, pričom až následne dňa 25.04.2016, teda v pondelok telefonicky oznámil žalovanej, že cena diela bude vo výške tak, ako ho uviedol na svojej faktúre zo dňa 28.04.2016.

Pokiaľ ide o samotné uskutočňovanie stavebných prác, tak uvádzame, že tie sa začali uskutočňovať dňa 23.04.2016 v ranných hodinách a skončili nasledujúci deň, t.j. 24.04.2016 večer (o čom vypovedali aj svedkovia - zamestnanci žalobcu - p. H. R. a A. R.). Žalovaná spočiatku z dôvodu nepredloženia cenovej ponuky konateľom žalobcu nechcela vpustiť zamestnancov žalobcu do svojho domu a bezodkladne kontaktovala konateľa žalobcu o predloženie cenovej ponuky, pričom do toho času žiadala zamestnancov žalobcu, aby nevykonávali žiadne práce. Následne konateľ žalobcu niekoľkokrát telefonicky ubezpečil žalovanú, že pokiaľ ide o cenu diela, toto bude vzhľadom na dobré osobné vzťahy realizované len vo výške tak ako sa dohodli, teda vo výške maximálne do 200,- €, čo bolo aj dôvodom prečo žalovaná následne umožnila zamestnancom žalobcu vstup do domu za účelom realizácie diela. Uvedené konanie konateľa žalobcu jednoznačne vykazuje znaky podvodného úmyselného konania, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi a odporuje spotrebiteľským zmluvám...“

2.2. Ďalej s poukazom na ust. § 634 ods. 1 Občianskeho zákonníka uviedla, že „... Zákon hovorí o primeranej cene, teda možno hovoriť o cene, ktorá je obvyklá v čase kedy sa cena za vykonanie diela

dohaduje s poukazom na aktuálnu výšku cien na trhu žiadanú za rovnaké práce, resp. obdobné práce u konkurencie a tiež ktorá ma zohľadňovať množstvo práce, ktorá sa ma uskutočniť. K primeranosti ceny, v obdobnom spore, Krajský súd v Žiline vo svojom rozhodnutí, sp.zn. 5Co/385/2016 uvádza: „za primeranú cenu diela treba považovať cenu, ktorá sa v mieste a v čase uzavretia zmluvy obvykle poskytuje za obvyklých podmienok za porovnateľné dielo. Súd mal za to, že v primeranej cene diela musia byť zohľadnené skutočne vykonané práce žalobcom, teda aj nevykonané práce ako aj naviac práce vyvolané zmenou diela ako aj ostatné naviac práce (a aj vady diela)“.

Žalovaná predložila v konaní tri návrhy cenových ponúk, ktoré si dala nezávisle vypracovať na rovnaké stavebné práce, ktoré uskutočňoval žalobca. Máme za to, že všetky cenové ponuky boli vypracované subjektmi s dlhoročnými skúsenosťami v oblasti stavebníctva, pričom tieto reflektujú reálne ceny za realizáciu diela a ktoré boli vypracované s prihliadnutím na pracovné postupy a skúsenosti tej ktorej spoločnosti, zohľadňujúc náročnosť realizácie diela. Uvedené cenové ponuky považujeme za adekvátne pre porovnanie s prácami a cenami fakturovanými žalobcom, pričom samotné tvrdenie žalobcu o podpriemernosti predložených cenových ponúk považujeme za účelové a irelevantné, nakoľko tieto odzrkadľujú reálne ceny na trhu.

Vo väzbe na vyššie uvedené poukazujeme ešte na jeden dôležitý fakt, a síce, že Občiansky zákonník vychádza z premisy, že cena diela sa v prvom rade určí medzi stranami dohodou, len ak nie je cena diela ustanovená dohodou alebo nevyplýva z osobitných predpisov, nastupuje nárok zhotoviteľa na primeranú cenu.

V žiadnom prípade sa nemožno stotožniť so závermi súdu prvého stupňa o jeho určení ceny za vykonanie diela vo výške 770,- Eur. Z odôvodnenia súdu je zrejmé, že súd si sám stanovil „primeranosť“ ceny, a to tak, že väčšinu položiek z faktúry žalobcu uznal, len dve zmenil, a to položku omietka strop s jednotkovou cenou žalobcu vo výške 9 Eur/m² znížil na sumu 4,50 Eur/m² (vyberal z položiek od konkurencie, tej istej práce - strop omietka za 1 m²: 5,52 Eur, 4 Eur, 3 Eur, 2,50 Eur a 3 Eur) a položku omietka stena s jednotkovou cenou žalobcu vo výške 7 Eur/m² znížil na 4 Eur/m² (vyberal z položiek od konkurencie, tej istej práce - strop steny za 1 m²: 4,88 Eur, 4 Eur, 3 Eur, 2,80 Eur a 2,50 Eur). Takéto určenie primeranosti ceny nepovažujeme vôbec za primerané, a to s poukazom na fakt, že prvostupňový súd sa priklonil pri výbere ceny za 1 m² za uskutočnenie omietok stien, či omietok stropu k najvyšším predloženým cenám. Tiež poukazujeme na fakt, že ostatnými položkami vo faktúre za údajne dodané práce sa prvostupňový súd dostatočne nezaoberal, a to či vôbec boli uskutočnené, resp. nezaoberal sa primeranosťou ich výšky vyfakturovanej žalobcom, ale len uznal jednotkové ceny položiek tak, ako sú uvedené vo faktúre predloženej žalobcom.

Navyše ešte uvádzame, že dňa 25.04.2016 v ranných hodinách došlo k oddeleniu omietky spolu s uchytenou sieťkou na celej jednej stene izby, ktorá skutočnosť bola hneď žalovanou oznámená konateľovi žalobcu. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná v uvedenom čase nedisponovala faktúrou zo strany žalobcu, ktorá jej bola doručená poštou až nasledujúci týždeň, ako aj zo strany žalobcu v predmetný deň bola oznámená požadovaná výška ceny diela s ktorou žalovaná vzhľadom na dohodu nemohla súhlasiť, rozhodla sa realizovať opravu uvedenej steny prostredníctvom subjektu Milan Dobrota, so sídlom Strážovská 5, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 35 491 647, ktorý opravu steny vykonal v dňoch 28. až 29.04.2016. Uvedenú skutočnosť tiež prvostupňový súd nezobral v úvahu a nezohľadnil ju v primeranosti ceny za dielo.

Úplne záverom chcem poukázať na skutočnosť, že samotný rozsudok súdu prvého stupňa obsahuje chybu, a síce, že súd prvého stupňa vo výroku rozhodnutia uvádza, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 770 Eur, ale v bode. 19. rozsudku uvádza, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu - cenu za dielo vo výške 777,- Eur...“

„... Okresný súd Banská Bystrica sa vôbec v konaní nezaoberal otázkou posudzovania ústnej zmluvy o dielo, ako spotrebiteľskej zmluvy...“

„... V nadväznosti na § 53 ods. 4 písm. a), j) Občianskeho zákonníka platí, že za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, ako aj ustanovenia ktoré určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase

uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia. Tuná by sme chceli poukázať práve na fakt, že každý spotrebiteľ sa na trhu orientuje predovšetkým výškou ceny a kvalitou ponúkaných služieb. Práve výška ceny diela, dobré osobné vzťahy s konateľom žalobcu boli určujúcimi faktormi prečo sa žalovaná rozhodla zveriť realizáciu diela žalobcovi a túto nerealizovala prostredníctvom iného subjektu.“

2.3. Žalovaná navrhla odvolaciemu súdu zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, eventuálne, aby súd zmenil rozsudok tak, že žalovaná je povinná žalobcovi zaplatiť sumu 200 eur s príslušenstvom a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania podľa pomeru úspešnosti v spore.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu okrem iného uviedol, že: „... tvrdenia žalovanej o údajnej dohode o cene diela vo výške 200 EUR nie sú pravdivé. Konateľ žalobcu sa so žalovanou nikdy nedohodol, že cena za dielo bude vo výške 200 EUR, a to najmä z toho dôvodu, že táto suma je niekoľkonásobne nižšia ako skutočná cena realizovaných prác. K skutkovému stavu je potrebné uviesť, že po vykonaní prác dal pán Roman Repa, konateľ žalobcu, žalovanej návrh na zľavu z bežnej cenníkovej ceny. Žalovaná však žiadala cenu neprimerane nízku. Následne žalovaná prestala so žalobcom úplne komunikovať, nezdvíhala konateľovi žalobcu telefón, v dôsledku čoho bol žalobca nútený vystaviť faktúru s priemernými cenníkovými cenami (v ktorej žalovanej poskytol zľavu na dopravu a nefakturoval ani ďalšie bežné úkony ako vynášanie materiálu alebo druhé upratovanie).

Je potrebné poukázať na to, že v priebehu prvoinštančného konania žalovaná žiadnym spôsobom nepreukázala svoje tvrdenie o údajnej dohode o cene diela vo výške 200 EUR, ani údajnú žiadosť o predloženie cenovej ponuky, pričom je v tejto súvislosti potrebné poukázať na rozpory v tvrdeniach žalovanej, keď žalovaná na jednej strane tvrdí, že jej nebola predložená žiadna cenová ponuka a na druhej strane uvádza, že sa s konateľom žalobcu údajne dohodla na cene diela vo výške 200 EUR. Tieto tvrdenia žalovanej sú navyše v zrejmom rozpore s jej listom zo dňa 4. 5. 2016, ktorým žalovaná reagovala na faktúru žalobcu č. 160007 a v ktorom právny zástupca žalovanej uviedol, že vo veci diela realizovaného žalobcom nebola uzavretá žiadna zmluva (ani ústnou formou), ani neboli dojednané podmienky výkonu diela a jeho ceny.

Je tiež potrebné doplniť, že žalovanej síce pre krátkosť času nebola predložená cenová ponuka na vykonanie diela, ale žalovaná uvedenú kalkuláciu od žalobcu ani nežiadala, nakoľko trvala na bezodkladnom vykonaní diela (na druhý deň po objednaní stavebných prác). Žalobca vzhľadom na priateľské vzťahy so žalovanou a jej manželom objednané stavebné práce vykonal prednostne, t. j. v dňoch 23. a 24. 4. 2016, kedy bolo dielo riadne vykonané zamestnancami žalobcu H. R. a A. Bartošom. Nie je pravdou, že žalovaná nesúhlasila s prítomnosťou zamestnancov žalobcu v jej nehnuteľnosti, nakoľko zamestnancom žalobcu poskytla elektrinu aj vodu, pohostila ich a nechala im kľúče od nehnuteľnosti, na pár hodín im dokonca zverila svoje vlastné dieťa, aby ho postrážili. Je nepochybné a svedeckou výpoveďou pána Bartoša bolo riadne preukázané, že vykonanie stavebných prác prebehlo s plným vedomím, súhlasom a na základe výslovnej objednávky žalovanej.

K tvrdeniu žalovanej o údajnej spornosti viacerých položiek vo faktúre žalobcu, ako napríklad doprava zamestnancov žalobcu do Banskej Bystrice, si dovoľujeme uviesť, že žalovaná počas celého prvoinštančného konania, ani predtým ani potom, nerozporovala položky vo faktúre. K doprave zamestnancov si dovoľujeme uviesť, že interpretácia žalovanej je účelová, nakoľko spôsob, akým sa zamestnanci žalobcu dopravili na miesto vykonania diela vyplynul v konaní pred súdom prvej inštancie priamo z výpovede svedka pána A. R. na pojednávaní dňa 22. 05. 2018, ktorý uviedol, že „z Nemeckej sme išli k p. L. vykonávať tie spomínané práce služobným motorovým vozidlom, a to obaja spolu s tým H.. Na vysvetlenie dodávam, že aby sme mohli ísť vykonať práce u žalovanej, tak sme museli prísť z Bratislavy domov, a preto som potom vychádzal z U. k p. žalovanej.“ Je tak zrejmé, že ide opäť o účelové tvrdenie žalovanej. Na tomto mieste je potrebné opätovne zdôrazniť, že žalobca každý jeden úkon, ktorý uviedol vo faktúre č. 160007 riadne a včas vykonal, preto má v súlade s ust. § 631 Občianskeho zákonníka nárok na zaplatenie jeho ceny...“

3.1. Argumentáciu žalovanej, podľa ktorej sa súd prvej inštancie dostatočne nezaoberal tým, či vôbec boli fakturované položky uskutočnené, považuje za irelevantnú. Žalovaná si vedome a cielene objednala na vykonanie stavebných prác jeho spoločnosť, pričom od začiatku si bola vedomá odplatnosti vykonaných stavebných prác. Bola si vedomá aj toho, že práce si objednala u spoločnosti, ktorá má sídlo v Bratislave,

je platcom DPH a jej nehnuteľnosť, v ktorej boli vykonané stavebné práce, sa nachádza v Banskej Bystrici. Vzhľadom na priateľské vzťahy so žalovanou bol ochotný znížiť cenu diela na sumu 500 eur, ale keď žalovaná prestala s ním komunikovať, bol nútený fakturovať priemerné ceny. Na preukázanie priemernosti a primeranosti cien fakturovaných predložil dôkazy a to cenové ponuky iných stavebných firiem.

3.2. Ďalej vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že žalovaná mu neoznámila vady vykonaného diela, ani si v tejto súvislosti neuplatnila žiadne nároky. Ak by aj dielo vykazovalo vady, táto skutočnosť nemá žiadny vplyv na jej povinnosť zaplatiť cenu diela, pretože po zaplatení ceny za dielo by mala možnosť uplatňovať si nároky zo zodpovednosti za vady diela. O tom, že stavebné práce vykonané jeho spoločnosťou mali vady nepredložila žiadnu objednávku, faktúru, potvrdenie o úhrade, ani žiadny iný relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vynaloženie nákladov na odstraňovanie väd diela. I svedok, ktorý mal túto skutočnosť potvrdiť, že vykonal opravu prác, na pojednávaní uviedol, že vymaľoval podkrovnú miestnosť o rozmere 3 x 2 metra a urobil podlahu. (pozri č.l. 154-155).

4. Žalovaná v písomnom stanovisku k vyjadreniu žalobcu k obsahu odvolania naďalej trvala na svojich predchádzajúcich vyjadreniach v plnom rozsahu, že so žalobcom sa ústne dohodli na odmene za vykonané práce v max. sume 200 eur.

5. V dôsledku odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej „krajský súd“, alebo „odvolací súd“), ako súd odvolací podľa § 34 CSP, vec preskúmal v medziach daných § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok okresného súdu v znení dopĺňacieho rozsudku a opravného uznesenia podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Odvolací súd vzhľadom na obsah spisového materiálu, ako aj dôvody odvolania konštatuje, že súd prvej inštancie náležite a správne zistil skutkový stav veci a v zmysle § 383 CSP je takto zisteným skutkovým stavom viazaný. Je potrebné zdôrazniť, že žalovaná, ako odvolateľka, neuviedla v odvolaní žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli známe súdu prvej inštancie v čase jeho rozhodovania, ani nežiadala doplniť dokazovanie za podmienok stanovených v § 384 ods. 2 a 3 CSP o ďalšie nové relevantné skutočnosti, ktoré nemohli byť bez jej viny prezentované v prvoinštančnom konaní. Odvolaním len spochybnila vyvodený právny záver súdu prvej inštancie na podklade vykonaného dokazovania a na základe zisteného skutkového stavu, namietala dôvody a právne posúdenie veci. Odvolací súd preto pri rozhodovaní vychádzal zo súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu, pretože ho považoval za správny a nebolo preto potrebné dopĺňovať dokazovanie o nové, doposiaľ nepredložené a nevykonané dôkazy, prípadne nariaďovať odvolacie pojednávanie (§ 384, § 385, v spojení s § 366 CSP).

7. Predmetom sporu je nárok žalobcu, ako zhotoviteľa diela, ktorý sa domáhal od žalovanej, ako objednávateľky diela, zaplata sumy 1 060,80 eur spolu s úrokom z omeškania za vykonané dielo na základe ústnej zmluvy zo dňa 22. apríla 2016, keď si žalovaná telefonicky objednala u konateľa žalobcu vykonanie stavebných prác v jej rodinnom dome, a to zamurovanie otvoru nad dverami, vysieťkovanie, omietnutie stropu a stien okolo dverí a zamurovaného otvoru, osadenie novej lišty na špaletu a osadenie zárubne dverí. Stavebné práce boli vykonané v dňoch 23. a 24. apríla 2016 zamestnancami žalobcu. Žalovaná cenu za vykonané práce neuhradila.

8. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

9. Podľa § 631 Občianskeho zákonníka zmluvou o dielo zaväzuje sa objednávateľovi ten, komu bolo dielo zadané (zhotoviteľ diela), že ho za dojednanú cenu vykoná na svoje nebezpečenstvo.

10. Podľa § 633 ods. 1 Občianskeho zákonníka zhotoviteľ je povinný dielo vykonať podľa zmluvy, riadne a v dohodnutom čase. Ak je na vykonanie diela ustanovená záväzná technická norma, musí vykonanie zodpovedať tejto norme.

11. Podľa § 634 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak nie je výška ceny dojednaná zmluvou alebo ustanovená osobitnými predpismi, treba poskytnúť primeranú cenu.

12. Podľa článku 8 CSP sú strany sporu povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

13. Podľa čl.15 ods. 1 CSP, dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon.

14. Podľa § 150 ods. 1 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

15. Podľa § 153 ods. 1 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

16. Odvolací súd považuje za potrebné v prvom rade zdôrazniť princípy, na ktorých spočíva civilné sporové konanie. Články 8 a 9 CSP sú vyjadrením princípu kontradiktórnosti sporového konania a prejednávacieho princípu (zásady formálnej pravdy). Rovnako tieto princípy súvisia so zásadou tzv. rovnosti zbraní a s princípom dispozičným. Priorizuje sa procesná aktivita sporových strán, ktoré sú zásadne povinné tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a označiť dôkazné prostriedky na preukázanie svojich tvrdení. Každá procesná strana je povinná označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia relevantnými dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Taktiež strany sporu majú právo sa oboznámiť s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany a môžu k nim vyjadriť svoje stanovisko v rozsahu, ktorý určí zákon.

17. Odvolací súd, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379 a § 380 CSP) konštatuje, že žalovaná založila svoju procesnú obranu a odvoláciu argumentáciu proti nároku žalobcu na tvrdení, že vyfakturovaná cena za zhotovené dielo v sume 1.060,80 eur nie je primeraná, najmä vzhľadom na to, že nezodpovedá vzájomnej dohode strán sporu, ktorá bola podľa jej tvrdení dojednaná max. na sumu 200 eur a taktiež namietala, že pri zohľadňovaní primeranosti ceny diela súd pri rozhodovaní nevzal do úvahy vady diela a spotrebiteľský charakter vzťahu medzi žalobcom a žalovanou. Samotné vykonanie diela žalobcom žalovanou spochybnené nebolo.

18. Možno tak konštatovať, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzatvorená zmluva o dielo podľa § 631 a nasl. Občianskeho zákonníka. Taktiež nebolo v spore pochyb, že ide o spotrebiteľský vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľkou podliehajúci § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zásadné je, že pokiaľ bolo v spore ustálené, že bola medzi dodávateľom a spotrebiteľkou uzatvorená neformálna, ústna zmluva o dielo, táto skutočnosť nie je v rozpore so spotrebiteľským právom, pretože všeobecné ustanovenia spotrebiteľských zmlúv upravené v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka nevyklúčujú uzatvorenie spotrebiteľskej zmluvy aj ústnou formou - každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom je spotrebiteľskou zmluvou. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že žiadna okolnosť, ktorá bola relevantná z hľadiska právneho posúdenia danej veci, nevyvodzuje dôvodnosť argumentov žalovanej o existencii neprijateľnej zmluvnej podmienky obsahnutej (dojednanej) v spotrebiteľskej zmluve. Špeciálnou úpravou pre zmluvu o dielo je právna úprava obsahnutá v § 631 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej dôjde k platnému uzatvoreniu zmluvy o dielo aj neformálne (ústne), podstatné a zásadné je, aby zhotoviteľ teda ten, komu bolo dielo zadané sa zaviazal objednávateľovi, že ho vykoná a v prípade, že cena nie je dohodnutá, resp. dohoda o cene nebola preukázaná (čo je dané na tento prípad), potom je treba poskytnúť primeranú cenu poukazom na § 634 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

19. To že, medzi žalobcom a žalovanou nedošlo k dohode o cene za vykonané dielo, resp. že za vykonané dielo bola dohodnutá max. v sume 200 eur, nebolo v priebehu konania ničím preukázané, žalovaná nepredložila, nenavrhol žiadny dôkaz, ktorý by bol spôsobilý toto skutkové tvrdenie potvrdiť, ba naopak treba prihliadnuť na tvrdenie žalobcu, keď poukázal na neprimeranú nízkosť takto dojednanej sumy, z ktorej by objektívne nebol schopný zaplatiť dvoch svojich pracovníkov za výkon práce v priebehu dvoch dní, navyše počas víkendu. Ako už odvolací súd konštatoval, vychádzajúc zo zásad, na ktorých spočíva civilný sporový proces, pokiaľ strana sporu chce docieľiť v spore úspech, je povinná produkovať relevantné a hodnoverné dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení, čo žalovaná v spore nepreukázala. Je preto nutné skonštatovať, že ohľadom svojich skutkových tvrdení neunesla dôkazné

bremeno predovšetkým v tom smere, že by existovala dohoda medzi ňou, ako objednávateľkou diela a žalobcom, ako zhotoviteľom diela o stanovení ceny diela max. v sume 200 eur.

20. Pokiaľ nebolo sporné, že zmluva o dielo bola platne uzatvorená a to ústnou formou, súd prvej inštancie správne podľa § 634 ods. 1 Občianskeho zákonníka prihliadol na primeranosť ceny za vykonané dielo. Odvolací súd konštatuje správnosť záveru súdu prvej inštancie i hodnotení jednotlivých položiek faktúry a stanovenie primeranej ceny okrem položiek „omietka strop“ a „omietka stena“ a rovnako správne postupoval, keď vychádzal z predložených cenových ponúk iných zhotoviteľov a dodávateľov obdobných prác, ako aj z cenníka prác predloženého žalobcom a porovnaním jednotlivých cenových ponúk stanovil ako primeranú cenu za omietku stropu sumu 4,50 eur za m² a jednotkovú cenu za omietku steny 4 eur za m² a následne vypočítal v závislosti od rozsahu vykonaných prác (omietka stropu 25 m² a omietka steny 31 m²) a teda uviedol akými úvahami sa spravoval a na podklade ktorých skutočností zaujal právny názor a správne vypočítal celkovú primeranú cenu za vykonané dielo v sume 777 eur.

21. Na tvrdenie žalovanej, že vykonané dielo malo vady v dôsledku nesprávneho technologického postupu, pretože došlo k oddeleniu omietky so sieťkou na jednej celej stene, čo malo mať vplyv na stanovenie primeranosti ceny za dielo, odvolací súd konštatuje, že žalovaná nepreukázala žiadny dôkaz o tom, že postupovala v zmysle Občianskeho zákonníka a vady diela riadne a v zákonnej lehote reklamovala u toho, kde si toto právo z väd diela mala povinnosť uplatniť, teda priamo u zhotoviteľa diela. Žalovaná nepreukázala nielen to, že by si skutočne vady diela aj riadne a včas uplatnila u zhotoviteľa podľa § 646 a násl. Občianskeho zákonníka a že upovedomila zhotoviteľa o tom, že vykonané dielo má ňou tvrdené vady, no nepreukázala ani len existenciu konkrétnych väd diela, ba naopak zo svedeckej výpovede svedka, ktorý mal vady diela odstraňovať vyplýva, že na požiadanie žalovanej v jej rodinnom dome vymaľoval podkrovnú miestnosť 3 x 2 metre, vyrovnal podlahu samonivelizačnou hmotou, vystierkoval asi tak cca 5 m² pod strešným oknom v spomínanej miestnosti. Na základe týchto skutočností odvolací súd konštatuje, že charakter týchto prác nemožno hodnotiť ako opravu tých prác, ktoré boli predmetom vykonaného diela zhotoviteľom (žalobcom), ale išlo o vykonanie iných (nových) prác. Žalovaná nepreukázala svoje tvrdenie o existencii väd diela, rovnako nepreukázala, že by vady diela riadne a včas zákonným spôsobom uplatnila u zhotoviteľa diela a akékoľvek vady reklamovala, nie je potom možné na tento argument žalovanej pri určení primeranosti ceny vykonaného diela prihliadať. Ide tak len o ničím nepodložené tvrdenie žalovanej, na preukázanie ktorého opätovne neuniesla dôkazné bremeno.

22. V tejto súvislosti odvolací súd upriamuje pozornosť na zásadu kontradiktórnosti sporového súdneho konania s poukazom na dôkaznú povinnosť vyplývajúcu stranám z čl. 8 CSP v spojení s § 153 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého sú strany povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Je tak možné skonštatovať, že žalobca si splnil v konaní dôkaznú povinnosť a povinnosť preukázania svojich skutkových a právnych tvrdení a predložil relevantné listinné dôkazy (faktúra, fotodokumentácia vykonaných prác a cenník prác) a navrhol svedkov. Bolo potom na protistrane - teda žalovanej, aby navrhla dôkazné prostriedky proti žalobcovi za účelom ich vyvrátenia resp. spochybnenia. Pokiaľ zostali tvrdenia žalovanej o údajnej dohode o cene diela max. v sume 200 eur a o vadách diela len v rovine ničím nepodložených tvrdení a bolo na jej aktivite a procesnej zodpovednosti pre prípadný procesný úspech, aby svoje tvrdenia aj hodnoverne preukázala. Na preukázanie týchto tvrdení nenavrhol žiadny dôkaz, teda neuniesla dôkazné bremeno, čo má za následok procesný neúspech v spore.

23. Možno potom zhrnúť, že postup okresného súdu rešpektujúc zásady civilného sporového konania ako aj stanovenie ceny za vykonané dielo v sume, ktorá je primeraná v rozsahu a čase okolnostiam vykonaného diela je správny a rovnako sú správne jeho skutkové závery, na základe ktorých meritórne rozhodol.

24. V nadväznosti na vecnú správnosť výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie a konštatovanie čiastočného procesného úspechu žalobcu v rozsahu 46,50 % (procesný úspech žalobcu 73,25 % proti procesnému úspechu žalovanej 26,75 %) je potom vecne správny aj závislý výrok II. rozsudku, ktorým v súlade so zásadou zohľadnenia miery procesného úspechu a neúspechu strán sporu, vyplývajúcej z § 255 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP, uložil povinnosť žalovanej zaplatiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 46,50 % v stanovenej lehote. Odvolací súd preto z uvedených dôvodov rozsudok

súdu prvej inštancie v znení doplnčacieho rozsudku a opravného uznesenia vo výroku I. a v závislom výroku II. podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

25. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán v konaní (§ 255 CSP) a vyslovil, že žalovaná, ako procesne neúspešná strana sporu, je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške v súlade s § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí a to samostatným uznesením.

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťelia musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).